



# **Filozofie**

## **ošetřovatelství**



# Holismus

- je termín odvozený z řeckého slova *holos* (celý, úplný, neporušený).
- je to filozofický směr vycházející z idealizmu
- vyzdvihuje prvenství celku v poměru k částem  
"Celek je víc než souhrn jeho částí." tuto zásadu vyslovil poprvé [Aristotelés](#) v *Metafysice*
- termín poprvé zavedl ve své knize „Holismus a evoluce“ v roce 1926 jihoafrický politik a generál J.Ch. Smuts



# Holistická teorie

- vidí všechny živé organismy jako jednotné celky ve vzájemné interakci se svým okolím
- celek člověka zahrnuje zjednodušeně vyjádřeno 5 součástí: biologickou, společenskou, kognitivní, emocionální a duchovní
- **dojde-li k poruše jedné součásti celku, dochází k poruše celého systému**

# Příklady holistických terapií

## ■ Zahrnují:

- Acupuncture
- Ayurveda
- čínská medicína
- Reiki





# Holisticky chápané zdraví

- **zahrnuje celého jedince:**
  - jeho celistvost a všechny stránky životního stylu,
  - tělesnou zdatnost,
  - primární prevenci tělesných a emocionálních stavů,
  - zvládání stresu,
  - reakci na prostředí,
  - sebekoncepci
  - a duchovno



# Holistická ošetrovatelská péče

- akceptuje práva pacienta, která je nedílnou součástí ošetrování a léčebného procesu
- pomáhá lidem převzít odpovědnost za své zdraví, hledat alternativy, zdravý způsob života, sebeuspokojení a mobilizaci vnitřních hojivých sil



# Holistické ošetrovatelství a medicína

- chápou tedy člověka jako bio-psycho-socio-spiritální bytost, kterou ošetřují šetrnými metodami.



# Holistické přístupy v péči o zdraví lidí

## ■ Vychází z:

- pochopení holistického přístupu (psychika a soma ve vztahu k nerovnováze)
- Nové konceptce „**profesionálního ošetřovatelství**“ a jeho pojetí v systému péče o zdraví obyvatelstva





# Holistické teorie vzniku nemoci

- představy o vzniku nemoci se mnohokrát měnily vlivem kulturních a vědeckých myšlení dané doby
- první představy - vznik nemoci za formu posedlosti d'áblem
- v pozdějším období 19. stol. – vědci objevili základní příčiny infekčních nemocí → pokroková teorie Pasteura o bakteriální teorii
- pokrok vede k současným komplexnějším hypotézám



# Homeostatické teorie nemoci

- se týkají samoregulačních procesů těla a způsobu udržování jejich rovnováhy
- na vzniklé onemocnění je pohlíženo jako zhroucení sil nebo poruchu homestázy
- **Autoři:**
  - C. Bernard a W. Cannon
  - H. Selye
  - J. Mason



# Psychosociální teorie nemoci

- se pokouší integrovat fyziologické, psychologické a sociální faktory, pro vysvětlení onemocnění
- **Autoři:**
  - H. Wolff
  - S. Wolf
  - Schwartz
  - T. Holmes
  - R. Rahe
  - R. Lazarus



# Biobehaviorální teorie nemoci

- se pokouší specifikovat určitý způsob chování člověka a jeho vztah k onemocnění
- **Autoři:**
  - M. Friedman
  - R.H. Rosenman



# Biomedicínský model

- se zaměřil na nemoc jako na výsledek špatné funkce orgánů či buněk
- obsahuje kritéria stavu, které jsou klasifikovány jako nemoc:
  - Poznaná příčina
  - Konzistentní identifikovatelný komplex příznaků a symptomů
- má tendenci ignorovat psychosociální složky choroby

**DĚKUJI ZA POZORNOST**

